

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jiřího Lifky v právní věci žalobkyně: **O. D.**, st. příslušnost Mongolsko, bytem P., R., zast. Mgr. Ilonou Sedlákovou, advokátkou, sídlem Brno, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 12. 2013, č. j. MV-141850-3/SO/sen-2011,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ě n í :

Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 5. 9. 2011, č. j. OAM-14103-6/DP-2011, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu dle § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) z důvodu nepředložení náležitostí potřebné k vyhovění žádosti.

Žalobkyně v žalobě namítá vadu řízení spočívající v postupu správních orgánů v rozporu s § 4 odst. 2, 37 odst. 3 ve spojení s § 45 odst. 2 správního řádu, neboť podala-li žádost o prodloužení doby pobytu, měl správní orgán posoudit včasnost žádosti nejen ve smyslu ustanovení § 47 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců, ale současně se měl zabývat možností existence zábrany na vůli žalobkyně nezávislé, která jí znemožnila podat žádost včas a měl případně poučit žalobkyni o povinnosti doložení skutečností, na základě kterých by byla případně žalobkyně oprávněna postupovat dle věty druhé citovaného ustanovení, a to zejména s ohledem na skutečnost, že oproti § 41 odst. 4 s. ř., ve kterém je

výslovně stanovena povinnost účastníka řízení doložit důvodnost oprávnění k učinění úkonu po uplynutí stanovené lhůty, nezakotvuje výslovně toto speciální ustanovení § 47 odst. 1 zákona povinnost žadatele prokázat oprávněnost učinění úkonu po uplynutí lhůty.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl žalobu zamítnout, odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a konstatoval, že se vypořádal s námitkami žalobce.

Ze správního spisu jsou patrné následující podstatné skutečnosti.

Žalobkyně dne 10. 2. 2011 podala žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a zákona o pobytu cizinců.

Dne 15. 9. 2011 správní orgán I. stupně usnesením č. j. OAM-14103-6/DP-2011 řízení o žádosti žalobkyně zastavil dle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně podala žádost v době, kdy k tomu nebyla oprávněna. Dle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců měla žalobkyně nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti povolení k pobytu podat žádost o prodloužení povolení, avšak takto učinila dne 10. 2. 2011, přestože měla pobyt povolený do 10. 2. 2011.

Dne 14. 10. 2011 žalobkyně podala blanketní odvolání, avšak přes výzvu správního orgánu jej nijak nedoplnila.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 12. 2013, č. j. MV-141850-3/SO/sen-2011, bylo odvolání žalobkyně zamítnuto, neboť byly dány důvody pro zastavení řízení.

Městský soud v Praze napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu. Soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci po poučení s tímto postupem nevyjádřili nesouhlas.

Podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění do 17. 12. 2015 „*žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.*“

Podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců „*se usnesením také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal žádost o prodloužení doby pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn.*“

K identické žalobní námitce se již vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 4 As 69/2013-44 ze dne 19. 9. 2013, dle kterého „*ustanovení § 47 odst. 1 cizineckého zákona v tehdy účinném znění tedy upravuje, jak správně uvádí stěžovatel, k podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dvě lhůty. První, řádná lhůta, plyne dle tohoto ustanovení od 120. dne před uplynutím platnosti stávajícího dlouhodobého pobytu a končí 14. den před uplynutím platnosti stávajícího dlouhodobého pobytu. Pro případ, že by v podání této žádosti cizinci zabránily na jeho vůli nezávislé důvody, může ji podat v dodatečné lhůtě tří dnů od odpadnutí této překážky.*“

Měl-li stěžovatel v úmyslu využít zákonné možnosti podat svou žádost ve lhůtě dodatečné, bylo na něm, aby tuto skutečnost výslovně uplatnil a tvrdil a také doložil důvody na jeho vůli nezávislé, které mu v podání žádosti v řádné lhůtě zabránily (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2013, č. j. 5 Ca 252/2009-42). K tomu, aby bylo možné takovou žádost považovat za podanou v dodatečné lhůtě, tedy zásadně nestačí, pokud žadatel teprve v průběhu odvolacího řízení uvede, že ji právě v této lhůtě podává. Cizinecký zákon vyžaduje, aby byly tvrzeny a doloženy důvody na žadatelově vůli nezávislé, které mu zabránily v podání žádosti ve lhůtě řádné. Těmto nárokům však stěžovatel nedostál, ačkoli mu podle jeho vlastního vyjádření nic nebránilo jim vyhovět a ačkoli mu bylo zřejmé, že řízení o jeho žádosti hrozí zastavení pro opožděnost jejího podání. I přesto se však stěžovatel neodhodlal tyto důvody specifikovat a doložit, ale spokojil se pouze s vybízením správního orgánu k tomu, aby jej k tvrzení a doložení těchto důvodů sám vyzval.

Takový procesní postup však Nejvyšší správní soud nemůže aprobovat, neboť prakticky hraničí se zneužíváním procesních práv. Rozhodnutí o prodloužení platnosti povolení k trvalému pobytu je v zájmu stěžovatele, stejně jako doložení toho, že jeho žádost byla podána včas. Není proto zřejmé, proč by stěžovatel měl s konkretizací těchto důvodů na jeho vůli nezávislých, jež mu zabránily v podání příslušné žádosti v řádné lhůtě, jakkoli otálet a vyčkávat s tím na výzvu správního orgánu, zvláště za situace, kdy si této povinnosti byl dle svých opakovaných vyjádření vědom. Jak ve shora citovaném rozsudku správně uvedl městský soud, je obecně přijímaným procesním pravidlem, že brání-li účastníkovi řízení v učinění určitého úkonu objektivní překážka, je právě na tomto účastníkovi, aby-jakmile takový důvod odpadne-sdělil tuto skutečnost správnímu orgánu a také ji prokázal, a to zároveň s tímto zmeškaným úkonem (srov. úpravu navrácení v předešlý stav dle § 41 správního řádu). Z § 47 odst. 1 věta druhá cizineckého zákona přitom neplyne, že by se v případě právě této lhůty měl uplatnit jiný postup, nebylo by to ostatně ani logické.

Na tomto místě tak Nejvyšší správní soud konstatuje, že nebylo povinností správních orgánů vyzývat stěžovatele k označení důvodů na jeho vůli nezávislých, jež mu zabránily v podání jeho žádosti v řádné lhůtě, ani k jejich prokázání. Stěžovatelem namítané ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu totiž směřuje na odstranění formálních nedostatků žádosti, jež jsou stanoveny v § 37 odst. 2 a § 45 odst. 1 správního řádu (a jejich prostřednictvím případně ve speciálních předpisech). Sama stěžovatelova žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu však takové vady nevykazovala, respektive správní orgány ani nemohly přistoupit k jejímu věcnému přezkoumání, neboť byla podána opožděně a nebyly tak naplněny podmínky vedení řízení. Bylo tedy zcela na stěžovateli, aby označil a doložil důvody, které zakládaly včasnost jeho podání v rámci dodatečné lhůty. Takový postup by ostatně odpovídal i zásadě obezřetného procesního postupu účastníka správního řízení, zvláště v situaci, kdy byl zastoupen advokátem, a nemohl tak být poškozen svou případnou nevědomostí o tom, že včasnost podání své žádosti je povinen v situaci, kdy usiluje využít dodatečné lhůty, řádným způsobem prokázat.“

V posuzované věci tak bylo zcela na žalobkyni, ve správním řízení výslovně uplatnila a tvrdila a také doložila důvody na její vůli nezávislé, které ji v podání žádosti v řádné lhůtě zabránily. Nebylo povinností žalovaného vyzývat žalobkyni k označení důvodů na jeho vůli nezávislých, jež zabránily v podání žádosti v řádné lhůtě, ani k jejich prokázání. Žalobkyní namítané ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu směřuje na odstranění formálních nedostatků žádosti, jež jsou stanoveny v § 37 odst. 2 a § 45 odst. 1 správního řádu. Výklad žaloby o rozsahu poučovací povinnosti žalovaného je tak nepřípustně extenzivní. Zároveň žalobkyně nejen ve správním řízení, ale ani v soudním řízení neuvedla žádnou skutečnost, která by měla vést k aplikaci § 47 odst. 1 věty druhá zákona o pobytu cizinců. Aby správní orgán mohl nést

tvrzené důkazní břemeno (ve vztahu k posouzení důvodů, které jsou na vůli cizince nezávislé a které mu zabránily v podání žádosti ve lhůtě dle ust. § 47 odst. 1 věty první), je předpokladem nejprve tvrzení cizince o existenci takových důvodů. Prvotní břemeno tvrzení i břemeno důkazní leží na cizinci, který splní svou povinnost tvrzení tím, že v žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, popř. v doplnění žádosti takové důvody označí a následně či současně předloží důkazní prostředky o existenci těchto důvodů.

Soud tedy dospěl k závěru, že uplatněný žalobní bod není důvodný, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá na náhradu nákladů právo, neboť nebyl ve věci úspěšná, a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. března 2017

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová